

SEL KOULUTTAJAKOULUTUS OPETUSOHJELMA

SISÄLLYSLUETTELO

1. Koulutuksen perusteet ja tavoitteet
2. Koulutustaidot
3. Koulutusmenetelmät
  - 3.1. Perinteiset koulutusmenetelmät
  - 3.2. Etä- ja verkko-opetus
4. Koulutuksen suunnittelu ja materiaalin luonti
  - 4.1. Koulutuksen kohdentaminen
  - 4.2. Koulutuksen aikatauluttaminen
  - 4.3. Materiaalin valmistelu ja esityksen tekeminen
5. Mittarointi

1. KOULUTUKSEN PERUSTEET JA TAVOITTEET

Erotuomareiden kouluttajakoulutusta järjestetään, koska halutaan parantaa erotuomareiden kouluttajien koulutustaitoja ja kehittää erotuomarikoulutusta. Kouluttajakoulutuksessa kouluttaja oppii kouluttamisen keskeisimmät periaatteet ja koulutusmenetelmät.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Ymmärtää kouluttajan roolin ja vastuun
- Kouluttajana toimimisen periaatteet
  - vuorovaikutus
  - Oppilaiden motivoinnin
  - Palautteen antamisen
- Suunnitella koulutuksen rakenteen ja sisällön
- Erilaiset koulutusmuodot ja – menetelmät
- Itsearviointin tavat ja toteutusperiaatteet

TIETÄÄ:

- Ryhmädynamiikan periaatteet
- Kehityskeskustelun periaatteet
- Erilaiset oppimiskäsitykset ja oppimistyyli
- Yleiset erotuomarivalmennuksen toimintatavat

TUNTEE:

- Etä- ja itseopiskelun periaatteet ja toteutuksen
- Verkko-oppimisympäristön toimintaperiaatteet ja mahdollisuudet

2. KOULUTUSTAITOT

Keskeinen osa kouluttamista on kouluttajan esiintymistaidot. Kouluttajan on oltava helposti lähestyttävä ja kouluttajan on osattava välittää viestinsä koulutettaville. Kouluttajan on pystyttävä esiintymään erilaisten ryhmien edessä luontevasti ja kyettävä viestittämään asiantuntijuutta omassa esiintymisessään.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- luottaa itseensä esiintyjänä
- esiintymisen perusteet
- ymmärtää kouluttajan oman identiteetin vaikutuksen
- vahvistaa omia esiintymistaitojaan
- itsearvioinnin periaatteet
- kehityskeskustelun periaatteet
- ottaa toiminnassaan ryhmän koon ja koostumuksen huomioon
- soveltaa toimintansa käytettävissä olevien tilojen ja välineiden mukaiseksi

TIETÄÄ:

- vuorovaikutuksen ja ryhmädynamiikan periaatteet
- hyvän kouluttajan ominaisuudet

TUNTEE:

- Henkilökohtaisen palautteen antamisen periaatteet

3. KOULUTUSMENETELMÄT

3.1. PERINTEISET KOULUTUSMENETELMÄT

Erotuomarikouluttaja joutuu toimimaan hyvin heterogeenisessä ympäristössä niin koulutettavien iän, oppimiskykyjen, tieto-taito – tason, oppimisympäristön kuin koulutuksen sisällönkin suhteen. Sen lisäksi, että hänen tulee tuntee kouluttamansa asiasisällöt, pitää hänen myös perustellusti pystyä suunnittelemaan ja arvioimaan koulutuksessa käyttämänsä koulutusmenetelmät siten, että ne tukevat mahdollisimman tehokkaasti koulutettavien oppimista.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Kouluttaessaan hyödyntää jotain osallistavaa opetusmenetelmää
- Arvioida erilaisten opetusmenetelmien sopivuutta koulutuksen aiheen ja koulutettavien lähtötason suhteen

TIETÄÄ:

- Erilaiset opetusmenetelmät
- Oppimisprosessin kulun ja jatkuvan parantamisen periaatteen
- Oppimispyramidin ja opetusmenetelmillä opitun tiedon pysyvyyden

TUNTEE:

- Eri oppimiskäsitykset

3.2. ETÄ- JA VERKKO-OPETUS

Etäopiskelu voi olla ohjattua verkko-opetusta, itseopiskelua tai monimuoto-opiskelua. Kouluttajan tulee osata suunnitella mitä vaiheita etäopiskelussa on ja miten koulutettavaa tuetaan etäopiskelujakson alusta loppuun. Verkko-opetus edellyttää kouluttajalta uudenlaisia taitoja ja valmiuksia ja ennen kaikkea kiinnostusta verkkoa ja sen tuomia oppimismahdollisuuksia kohtaan. Kouluttajan tulee osata suunnitella toimiva ja selkeä etäopiskelujakso verkkoon. Hänen tulee osata toimia kouluttajan roolissa myös etäopiskelujakson aikana.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Käyttää verkko-oppimisympäristöä
- Rakentaa toimivan etäopiskelukokonaisuuden verkkoon
- Toimia kouluttajana myös etäopiskelujakson aikana

TIETÄÄ:

- Millä tavalla laaditaan selkeä tehtävänanto
- Mitä verkko-opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon, jotta opiskelija saavuttaa tavoitteena olevan osaamisen

TUNTEE:

- Erilaisia verkko-oppimisen ohjausmuotoja

4. KOULUTUKSEN SUUNNITTELU JA MATERIAALIN LUONTI

4.1. KOULUTUKSEN KOHDENTAMINEN

Koulutuksen suunnittelu on onnistuneen koulutuksen ehdoton perusta. Koulutuksia suunniteltaessa on huomioitava ketä koulutetaan, mitä koulutetaan ja milloin koulutetaan. Jotta kouluttaja pystyy kohdentamaan koulutusta oikein, on hänen kartoitettava ja tiedettävä koulutettavien laji- ja erotuomaritaustat. Lisäksi kouluttajan on syytä huomioida koulutettavat erilaisina oppijoina huomioiden erilaiset oppimisprosessit.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Ottaa koulutuksen suunnittelussa huomioon koulutettavien taustat
- Suunnitella koulutettaville sopivan koulutuskokonaisuuden

TIETÄÄ:

- Mitä tarpeita eritaustaisilla tuomareilla ja eri lajien tuomareilla on

TUNTEE:

- Erilaisia oppimisprosesseja

4.2. KOULUTUKSEN AIKATAULUTTAMINEN

Aikataulutukseen vaikuttavat koulutettavien taso sekä mikä aika vuodesta ja kilpailukaudesta on meneillään. Jokaisessa lajilla on olemassa tietty vuodenvaihtelu, jota mukaillessa on hyvä laatia koulutuksen vuosikello. Varsinaisen kilpailukauden aikana järjestettävien koulutusten tulee olla selkeästi kohdennettuja. Tilaisuuksien on oltava sopivan mittaisia, koska nämä tapahtuvat tuomarin kilpailukauden aikana oleville vapaa-ajan jaksoilla.

Kurssirakenteessa tulee huomioida onko kyseessä viikonloppu- vai yhden päivän koulutus. Viikonloppukoulutuksessa on mahdollista käsitellä vuorotellen teoriaa ja erilaisia käytännön harjoitteita. Yhden päivän koulutuksessa teorian pitää olla selkeä kokonaisuus ja tuomarin kannalta olennaisen tärkeitä. Yhden päivän koulutuksessa aiheen pitää olla tarkkaan rajattu.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Ajoittaa koulutukset sopivaan aikaan vuodesta
- Suunnitella eripituisia koulutuksia

TIETÄÄ:

- Kuinka oppimisen kannalta on tärkeää ottaa koulutuksen aikataulua ja ajankäyttöä suunniteltaessa huomioon teorian ja käytännön osuuksien vaihtelu

TUNTEE:

- Lajien vuosikellot

4.3. MATERIAALIN VALMISTELU JA ESITYKSEN TEKEMINEN

Kouluttajan tulee osata ottaa huomioon materiaalia valmistellessa koulutettavien taustat. Ei ole tarkoituksenmukaista kouluttaa kaiken tasoisille ja -taustaisille erotuomareille samoja asioita. Kouluttajan tulee osata käyttää sellaista kieltä kirjoituksessa ja puheessa, jota koulutettavat ymmärtävät. Kouluttajan tulee myös osata käyttää eksakteja ja sääntöjenmukaisia termejä esityksissään. Esityksen rakenteen tulee olla selkeä ja onnistuneessa esityksessä teoria yhdistetään käytäntöön. Kouluttajien on osattava välttää tietotulvaa ja osattava ottaa huomioon käytettävissä oleva aika.

KOULUTUKSEN JÄLKEEN EROTUOMARIKOULUTTAJA

OSAA:

- Valmistella esityksen, joka on suunnattu koulutettaville
- Ottaa esitystä valmistellessa huomioon hyvän esityksen ominaispiirteet

TIETÄÄ:

- Kuinka suunnitellaan esitys, jossa teoria ja käytäntö yhdistyvät
- Esityksen takana olevan teoriataustan

TUNTEE:

- Erilaisia esitystapoja

5. MITTAROINTI

Koulutuksen tasoa on pystyttävä mittaamaan ja arvioimaan. Kouluttajakoulutuksen arviointi tehdään nettipohjaisella arviointikyselyllä sekä osallistujien kirjallisten arviointien perusteella. Mittaustuloksia käytetään koulutuksen kehittämiseen.